

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce **nezl. P. Š.**, zastoupeného S. K., jakožto zákonnou zástupkyní, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR** se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 376/1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3.12.2014, sp. zn. SZ/2081/2014/4S-MSK, č.j. MPSV-UM/22648/14/4S-MSK, o **příspěvku na péči,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ze dne 3.12.2014 č.j. MPSV-UM/22648/14/4S-MSK, sp. zn. SZ/2081/2014/4S-MSK **s e z r u š u j e** a věc se žalovanému vrací k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 3.12.2014, sp. zn. SZ/2081/2014/4S-MSK, č.j. MPSV-UM/22648/14/4S-MSK žalované Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR změnilo rozhodnutí Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Ostravě ze dne 14.8.2014 č.j. 50092/2014/ORL, jímž byl nezletilému žalobci snížen příspěvek na péči z částky 6.000,- Kč měsíčně na částku 3.000,- Kč měsíčně ode dne 1.9.2014. Žalovaný jakožto odvolací orgán dospěl k závěru na základě posudku posudkové

komise MPSV ČR ze dne 14.11.2014, že žalobce není osobou do 18-ti let věku, která se podle ust. § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, není však neschopen zvládat tři základní životní potřeby. Žalovaný proto změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že se nezletilému žalobci příspěvek na péči od 1.12.2014 odnímá.

Zákonná zástupkyně nezletilého žalobce proti uvedenému rozhodnutí podala včasnou žalobu, ve které poukázala na to, že se v napadeném rozhodnutí poukazuje na sociální šetření ze dne 16.4.2014 a na zdravotní dokumentaci a že nezletilý vyžaduje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby při dvou základních životních potřebách a to při tělesné hygieně a péči o zdraví. Zákonná zástupkyně dodala, že zdravotní stav jejího syna se nezlepšil, ve věku 9 let není schopen jíst přiborem a nakrájet si potraviny, naopak při stravování potřebuje naporcovat stravu a jídlo také připravit. Pro těžké ochromení pravé ruky není schopen uchopit předměty, tedy nezvládne ani přenést talíř, táč s jídlem apod. Často jídlo převrhne a opaří se horkým jídlem nebo pitím. Neotevře jídlo z obalu či sáčku.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 3.12.2014, sp. zn. SZ/2081/2014/4S-MSK, č.j. MPSV-UM/22648/14/4S-MSK, připojeným správním spisem žalovaného téže spisové značky a připojeným správním spisem Úřadu práce České republiky, krajská pobočka v Ostravě, kontaktní pracoviště Orlová č. 127/2009, SZ/290329/2012 a po té dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s.ř.s., jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době vydání rozhodnutí žalovaného (§ 75 s.ř.s.).

Ze správního spisu Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Ostravě krajský soud zjistil, že správní orgán I. stupně vydal dne 8.4.2014 oznámení o zahájení správního řízení ve věci opětovného posouzení nároku nezletilého žalobce na příspěvek na péči. Dne 16.4.2014 bylo v místě bydliště žalobce provedeno sociální šetření. V záznamu o tomto sociálním šetření je uvedeno, že nezletilý má omezený pohyb v pravé horní končetině, kterou prakticky nezapojuje do činnosti. Uvedl, že při všech činnost přetěžuje levou horní končetinu. Matka uvedla, že si nezletilý při běžném onemocnění chřipkou stěžuje na bolesti pravé horní končetiny, stejně tak i při změnách počasí. Matka také uvedla, že nezletilý zakopává při chůzi i na rovině, při chůzi ze schodů a do schodů se přidržuje zábradlí, je orientován místem i časem a osobou. Ranní a večerní hygienu provádí u umyvadla v koupelně, umyje si obličej a učeše vlasy. Provádí sám i ústní hygienu, avšak potřebuje pomoc s nanesením zubní pasty na kartáček. Sprchuje se co druhý den za pomoci otce, který mu umývá záda i vlasy a stříhá na rukou nehty. Fyziologickou potřebu dokáže regulovat, stejně tak i očistu. Oblečení mu chystá matka, která sdělila, že nezletilý nepoznává vhodnost, nezletilý se obléká a svléká sám, má problém se zipem a knoflíky. Boty si sám obuje, avšak nezvládá si zavázat tkaničky. Stravování mu zajišťuje matka, nezletilý přípravu jídla nezvládá. Je schopen si jídlo vytáhnout z ledničky a občerstvit se, v levé ruce však neunesse těžké věci, které mu

občas vypadávají z ruky. Nají se sám lžící, někdy i vidličkou. Dodržuje pitný režim a zvládne se sám napít. Podle sdělení matky nemá přehled o svém léčebném režimu. Poté správní orgán I. stupně usnesením ze dne 30.4.2014 přerušil řízení za účelem vyžádání posudku o zdravotním stavu a posouzení stupně závislosti pro účely příspěvku na péči, který byl podán dne 4.7.2014 se závěrem, že nezletilý žalobce nezvládá základní životní potřeby, a to stravování, oblékání a obouvání a osobní potřeby. Dle tohoto posudku je žalobce osobou do 18-ti let věku, která se podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. – lehká závislost. Na to správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí ze dne 14.8.2014, kterým nezletilému žalobci snížil příspěvek na péči z částky 6.000,- Kč na částku 3.000,- Kč měsíčně ode dne 1.9.2014. Správní spis dále obsahuje odvolání zákonné zástupkyně nezletilého žalobce, o kterém rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím poté, kdy si opatřil posudek posudkové komise MPSV ČR ze dne 14.11.2014. Tento posudek je součástí správního spisu žalovaného a podle něho u nezletilého žalobce nejde o osobu do 18-ti let věku, která se dle shora citovaného zákonného ustanovení považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. V posudku posudkové komise se uvádí, že u žalobce se jedná o těžkou poporodní parézu brachiálního plexu vpravo horního typu, podélné plochonoží a ADHD terén. V posudku se uvádí neurologický nález MUDr. M. ze dne 12.6.2014, nález ošetřující lékařky MUDr. K. ze dne 23.6.2014, záznam o sociálním šetření ze dne 16.4.2014 a závěr posudku OSSZ Karviná ze dne 4.7.2014. Dále je v posudku uvedeno, že nezletilý žalobce vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby při dvou základních životních potřebách a to tělesné hygieně a péči o zdraví. Podle posudkové komise z medicínského hlediska není důvod hodnotit jako nezvládané základní životní potřeby, které byly uznány jako nezvládané v posudku posudkového lékaře OSSZ Karviná (stravování, oblékání a obouvání a osobní aktivity). Tento závěr v posudku posudková komise odůvodňuje tím, že „nezletilý žalobce je na zdravotní postižení celoživotně adaptován, LHK je plně funkční, PHK má zachování flexi v lokti i slabý úchop, chůze není postižena, vidí, kognitivní funkce jsou dostatečné, nezvládání výběru oblečení a obutí přiměřené okolnostem a věku 9 let, může použít facilitátory, držák na kartáček na zuby při nanášení pasty, kterou je schopen při otvírání pravou rukou přidržet na podložce, suché zipy na botách nebo si vzít mokasíny, pomoc rodičů u některých ZŽP je přiměřená věku 9 let“. Jestliže byl nezletilý žalobce v minulosti opakovaně posouzen pro uvedenou diagnózu jako závislý v I. stupni, došlo v průběhu života v důsledku biopsychosociálního vývoje a adaptace na celoživotní postižení ke zvýšení samostatnosti a k zvládnutí dříve nezvládaných základních životních potřeb.

Z lékařské zprávy MUDr. M., neurologa ze dne 2.2.2015 krajský soud zjistil, že hybnost pravé horní končetiny nezletilého žalobce se nemění, žalobce ji používá jako pomocnou, píše a jí levou rukou. Maso si nenakrájí, jí jenom lžící nebo vidličkou. Obleče se částečně, neobleče si kalhoty na zip a knoflík, nejde mu obléci ponožky a mikina, boty musí být na suchý zip, sám se částečně umyje a při čištění zubů mu matka musí dát pastu na kartáček. Ustalo sebeubližování, ale stále je nervózní, hodně citlivý. V lékařské zprávě se uvádí těžká kompletní paréza plexus brachialis vpravo – horní i dolní typ – jedná se o těžké ochromení pravé ruky se sníženým svalovým napětím s neschopností uchopit předmět, není možno ohnout ruku v lokti. Paréza nezletilého omezuje v soběstačnosti.

Podle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb. (po 31.12.2011), osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby,
- b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,
- c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,
- d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění k 1.1.2012 při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

Podle § 9 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb. při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle ust. 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb. pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., která blíže vymezuje posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby:

a) *Mobilita:*

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

g) Výkon fyziologické potřeby:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

Podle ustanovení § 1 odst. 4 vyhl. č. 505/2006 Sb. za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje

rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.

V rámci odvolacího řízení, na jehož základě bylo vydáno konečné správní rozhodnutí žalovaného ze dne 3.12.2014 doplnil žalovaný dokazování posudkem od posudkové komise MPSV ČR, který byl vypracován dne 14.11.2014. Tento posudek byl vzat jako stěžejní důkaz pro odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Posudek obsahuje přehled zdravotnické dokumentace žalobce, ze které posudková komise vycházela a diagnózu onemocnění nezletilého žalobce – těžká poporodní paréza brachiálního plexu vpravo horního typu. Posudek blíže zdůvodňuje odlišné hodnocení nezvládání základních životních potřeb žalobce posudkovou komisí na rozdíl od posudku posudkového lékaře OSSZ v Karviné, podle kterého nezletilý žalobce nezvládá základní životní potřebu stravování, oblékání a obouvání a osobní aktivity. Naopak posudková komise jako nezvládané základní životní potřeby v posudku uvedla tělesnou hygienu a péči o zdraví. Zákonná zástupkyně nezletilého žalobce však v žalobě mimo jiné napadla to, že se během podstoupených rehabilitací u žalobce zdravotní stav nezlepšil a že není schopen bez pomoci druhé osoby základní životní potřeby stravování. Konkrétně pak uvedla, že nezletilý potřebuje při stravování naporcovat stravu, jídlo potřebuje připravit, nezvládne přenést talíře s jídlem apod. Ohledně této základní životní potřeby pak zákonná zástupkyně nezletilého žalobce při jednání krajského soudu uvedla, že nezletilý je schopen si vybrat potraviny ke konzumaci, není schopen si sám nalít nápoj, stravu si naporcovat, není schopen si potraviny k jídlu naservírovat. V uvedené zprávě ošetřujícího neurologa se uvádí: „maso nenakrájí, jí jenom s lžící nebo s vidličkou“. Nutno dodat, že podle připojených správních spisů správního orgánu I. stupně byl nezletilý žalobce naposledy, před nyní proběhlým správním řízením, hodnocen posudkovou komisí MPSV ČR dne 23.5.2012 a podle tehdejšího posudku nezvládal základní životní potřeby stravování, oblékání a obouvání, výkon fyziologické potřeby a péči o zdraví. V nynějším řízení se v podaném posudku ze dne 14.11.2014 posudková komise blíže nevyjádřila ani nezdůvodnila, proč nezletilý žalobce je schopen zvládnout základní životní potřebu stravování (na rozdíl od závěru posudku posudkového lékaře OSSZ v Karviné i žalobního tvrzení zákonné zástupkyně nezletilého žalobce). Z uvedeného důvodu proto nelze tento posudek převzít jako úplný a přesvědčivý.

Se zřetelem k ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, krajský soud neměl možnost v této právní věci vyžádat od posudkové komise doplňující posudek, jehož úkolem by bylo dodatečně podrobně odůvodnit jednotlivé žalobní námitky, co do zvládání základní životní potřeby nezletilého žalobce stravování a vyjádřit se k lékařské zprávě MUDr. M., ze které zlepšení zdravotního stavu nezletilého žalobce nevyplyvá.

Za této situace krajskému soudu nezbylo, než rozhodnutí žalovaného zrušit pro vady řízení podle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení podle odst. 4 téhož ustanovení. Žalovaný v dalším řízení bude povinen odstranit vady řízení,

kteřé spočívají v neúplnosti a tím i nepřesvědčivosti posudku posudkové komise MPSV ČR ze dne 14.11.2014 vyžádáním doplňujícího posudku příp. i srovnávacího posudku jiné posudkové komise.

Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci úspěšný žalobce se práva náhrady nákladů řízení výslovně vzdal (§ 60 odst. 1 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 12. listopadu 2015

**JUDr. Petr Indráček
samosoudce**